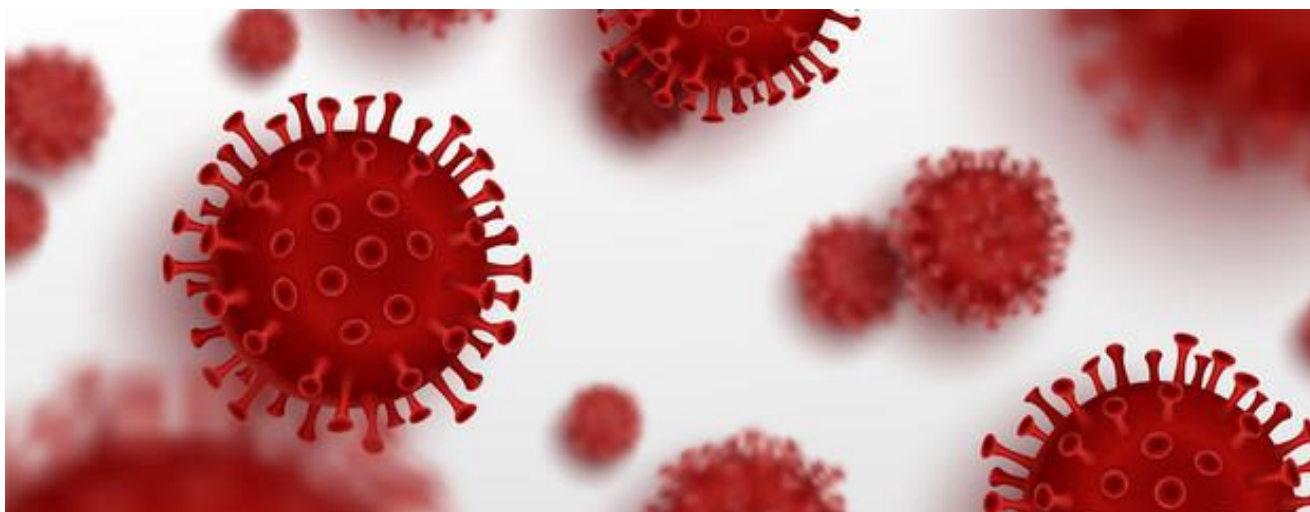

COVID-19 a upadłość

Ustawa z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2, reguluje m.in. **kwagę wpływu stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 na bieg określonego w art. 21 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe 30-dniowego terminu do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości.**

W dotychczasowej treści aktów prawnych, przyjętych w ramach tzw. „tarczy antykryzysowej” brak było przepisów, które wpływałyby na obowiązek złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości. W szczególności przepisy art. 15zzr i 15zsz Ustawy COVID-19 - regulujące kwestię zawieszenia biegu, względnie braku rozpoczęcia biegu terminów określonych przepisami prawa (w tym terminów sądowych i procesowych) - **nie dotyczyły terminu na złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości.** W konsekwencji, chcąc uniknąć negatywnych skutków i możliwej odpowiedzialności odszkodowawczej, podatkowej i karnej przewidzianej w wypadku nieterminowego złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości - osoby obowiązane do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości powinny być złożyć taki wniosek do sądu w terminie 30 dni od powstania stanu niewypłacalności.

Treść zmian

W świetle wprowadzonego art. 15zzra ust. 1 **jeżeli:**

- podstawa do ogłoszenia upadłości dłużnika powstała w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19,

a przy tym

- stan niewypłacalności powstał z powodu COVID-19,

bieg terminu do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości, o którym mowa w art. 21 Prawa upadłościowego, nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega przerwaniu. Po tym okresie 30- dniowy termin na złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości biegnie na nowo.

Termin na złożenie wniosku upadłościowego nie ulega przerwaniu, jeśli stan niewypłacalności powstał jeszcze przed wprowadzeniem stanu zagrożenia epidemicznego ogłoszonego z powodu COVID-19 albo jeśli powstanie stanu niewypłacalności nie było spowodowane epidemią COVID-19. Jeśli zatem spółka była w złej kondycji finansowej jeszcze przed 13 marca 2020 r., nowelizacja „tarczy kryzysowej” może nie mieć wpływu na bieg terminu na złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości. Z kolei związek przyczynowy istniejący między COVID-19, a stanem niewypłacalności należałoby rozumieć szeroko. W tym ujęciu związek taki istniałby w większości przypadków, w których zdolność do wykonywania wymagalnych zobowiązań pieniężnych została utracona z powodu np. drastycznego spadku wartości zamówień w okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, braku wykonywania zobowiązań przez partnerów handlowych, czy też z powodu utraty zdolności produkcyjnych spowodowanej np. naruszeniem łańcucha dostaw lub absencją pracowników przebywających na kwarantannie lub sprawujących opiekę nad dziećmi.

Ustawa zakłada domniemanie, że stan niewypłacalności powstał w czasie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19. Oznacza to, że w przypadku sporu ciężar udowodnienia istnienia związku przyczynowego między COVID-19 i stanem niewypłacalności powstałym w okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii będzie spoczywał na osobie zaprzeczającej istnieniu takiego związku.

Kwestie dowodowe

Przyjęte rozwiązanie ma na celu ograniczenie liczby składanych w okresie epidemii wniosków o ogłoszenie upadłości, jak również ma stanowić swoistą zachętę dla członków zarządu do podejmowania działań restrukturyzacyjnych bez obawy narażania się na odpowiedzialność. Warto mieć przy tym jednak na uwadze następujące ryzyka:

1. ustanie stanu epidemii i stanu zagrożenia epidemicznego w odniesieniu do spółek niewypłacalnych spowoduje automatyczne rozpoczęcie biegu 30-dniowego terminu na złożenie wniosku upadłościowego. Tym samym przyjęte rozwiązanie w wielu przypadkach nie dostarczy członkom zarządu czasu, który mógłby wystarczyć na podjęcie realnej próby poprawy kondycji spółki i przywrócenia jej działalności na właściwe tory;
2. w przypadkach, gdy na spółce ciążyły wymagalne zobowiązania pieniężne przed dniem 13 marca 2020 r., członkowie zarządu powinni się liczyć z ryzykiem uznania, że stan niewypłacalności powstał przed wprowadzeniem stanu zagrożenia epidemicznego, względnie, że stan niewypłacalności był spowodowany okolicznościami innymi niż COVID-19 – co wykluczałoby przerwanie biegu terminu z art. 21 Prawa upadłościowego.

Kluczowe zatem może być – zarówno z punktu widzenia dłużnika, jak i wierzyciela - gromadzenie i zabezpieczanie już teraz dowodów, które w przypadku sporu sądowego mogłyby posłużyć wykazaniu, czy stan niewypłacalności powstał w okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, jak również, że niewypłacalność spowodowana została przez COVID-19.

Wnioski o restrukturyzację jako sprawy pilne

Złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości nie jest jedynym sposobem na uniknięcie ponoszenia przez członków zarządu odpowiedzialności za zobowiązania spółki. **Członek zarządu może się bowiem uwolnić od odpowiedzialności, jeśli w terminie 30 dni od powstania stanu niewypłacalności zostanie wobec spółki otwarte postępowanie restrukturyzacyjne na podstawie przepisów Prawa restrukturyzacyjnego lub zostanie wobec spółki zatwierdzony układ w postępowaniu o zatwierdzenie układu.** W tym kontekście warto nadmienić, że przywołana ustawa wprowadziła przepis zgodnie z którym **katalog spraw pilnych określony w art. 14a ust. 4 ustawy został poszerzony o sprawy o rozpoznanie wniosku restrukturyzacyjnego w rozumieniu ustawy Prawo restrukturyzacyjne.** Ustawodawca podjął zatem pewną próbę wprowadzenia dodatkowej zachęty do korzystania z sądowych procedur restrukturyzacyjnych.

Upadłość lub restrukturyzacja sądowa odcinają od tarczy finansowej

Należy pamiętać, że zgodnie z art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 – ustawy nie stosuje się do przedsiębiorców, wobec których ogłoszono upadłość, oraz przedsiębiorców, wobec których otwarte zostało postępowanie restrukturyzacyjne. W przypadku przedsiębiorców, względem których złożony został wniosek upadłościowy lub restrukturyzacyjny, do czasu prawomocnego rozpatrzenia wniosku procedura udzielania wsparcia ulega zawieszeniu.

Tym samym przedsiębiorcy znajdujący się w stanie upadłości lub przechodzący procedurę restrukturyzacji sądowej nie mają możliwości skorzystania z tak zwanej tarczy finansowej w ramach instrumentów oferowanych przez Agencję Rozwoju Przemysłu w związku z COVID-19. W tego typu przypadkach wyłączone jest również uzyskanie finansowania w ramach tarczy finansowej z Polskiego Funduszu Rozwoju.

Serdecznie zapraszamy do kontaktu z naszymi specjalistami w zakresie postępowań upadłościowych i restrukturyzacyjnych:

Marcin Robenek

managing associate, adwokat
m.robnek@gessel.pl

Paweł Kwiatkowski

managing associate, adwokat

p.kwiatkowski@gessel.pl

Jakub Brzeski

starszy prawnik, adwokat

j.brzeski@gessel.pl

